

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

НАКАЗ

Київ

№ _____

Про відмову в погодженні (непогодження) антикорупційної програми Державного агентства водних ресурсів України на 2021 – 2023 роки

Відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 7, п. 12 ч. 1 ст. 11, п. 11 ч. 1 ст. 12, ч. 1 ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції», пп. 7, 9 розділу IV Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.01.2018 за № 87/31539 (із змінами),

наказую :

1. Відмовити у погодженні антикорупційної програми Державного агентства водних ресурсів України на 2021 – 2023 роки, затвердженої наказом в.о. Голови Держводагентства від 29.09.2021 № 750, надісланій супровідним листом від 20.10.2021 № 6381/11/11-21, з урахуванням обґрунтувань, що додаються.

2. Департаменту запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення копії цього наказу до Державного агентства водних ресурсів України.

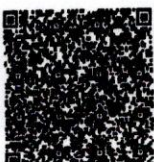
3. Державному агентству водних ресурсів України протягом 30 днів з дати отримання копії цього наказу розглянути висловлені Національним агентством з питань запобігання корупції зауваження, усунути виявлені недоліки та повторно подати антикорупційну програму на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Преснякова І.Є.

Голова

Олександр НОВІКОВ

Національне агентство з питань запобігання корупції
№749/21 від 25.11.2021

Підписувач Новіков Олександр Федорович
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000FACA2D0037708B00
Дата підписання 25.11.2021 14:47:47

КОПІЯ

Додаток
до наказу Національного агентства з
питань запобігання корупції

25 листопада 2021 року № 449/21

Обґрунтування
Національного агентства з питань запобігання корупції
щодо відмови в погодженні (непогодження) антикорупційної програми
Державного агентства водних ресурсів України на 2021 – 2023 роки

Антикорупційна програма Державного агентства водних ресурсів України на 2021 – 2023 роки затверджена наказом в.о. Голови Держводагентства від 29.09.2021 № 750 (далі – антикорупційна програма Держводагентства), надіслана супровідним листом від 20.10.2021 № 6381/11/11-21.

Аналіз антикорупційної програми Держводагентства здійснювався на відповідність вимогам, визначеним у розділі II Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 08.12.2017 № 1379 (далі – Порядок), Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02.12.2016 № 126 (далі – Методологія), зокрема:

- принципам підготовки антикорупційної програми;
- порядку затвердження антикорупційної програми;
- вимогам до складових частин антикорупційної програми органу влади, в тому числі звіту за результатами оцінки корупційних ризиків;
- правилам оцінки корупційних ризиків;
- вимогам до заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків.

З метою аналізу вивчено матеріали антикорупційної програми Держводагентства, нормативно-правові акти, які регулюють діяльність агентства, антикорупційну програму Держводагентства за попередній період.

За результатами аналізу антикорупційної програми Держводагентства встановлено, що вона не відповідає вимогам, визначеним у пп. 1, 6, 9 розділу II Порядку, а саме:

1. Розроблена з порушенням принципів підготовки антикорупційної програми органу влади:

1.1. Галузевої належності та всеохопленості

Цей принцип зобов'язує орган влади враховувати в антикорупційній програмі сферу діяльності такого органу влади, передбачати заходи відповідно до усіх його повноважень та функцій згідно з положеннями спеціальних нормативно-правових актів, а також поширюватись на всю його організаційну

структуру (п.п. 4 п. 1 розділу II Порядку).

Відповідність цьому принципу Національне агентство встановлює, серед іншого, шляхом аналізу робочого плану оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади, звіту за результатами такої оцінки, інформації щодо проаналізованих нормативно-правових актів при розробці антикорупційної програми.

У робочому плані оцінки корупційних ризиків, який складається з дотриманням принципу галузевої належності та всеохопленості, як об'єкти оцінки корупційних ризиків визначаються усі функції та завдання органу влади, його посадових осіб, що передбачені законодавчими актами, а також способи їх реалізації (абз. 6 п. 2 розділу I, абз. 3 п. 4 розділу II Методології).

Водночас робочий план оцінки корупційних ризиків у діяльності Держводагентства (далі – робочий план) не містить інформації про всі функції та завдання агентства, передбачені відповідним законодавством.

Так, матеріалами антикорупційної програми Держводагентства не підтверджується здійснення оцінки корупційних ризиків, зокрема, у таких функціях агентства, передбачених Положенням про Державне агентство водних ресурсів України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 393 (далі – Положення):

- видання, анулювання, здійснення переоформлення дозволів на проведення робіт на землях водного фонду;
- видання та анулювання дозволів на спеціальне водокористування;
- розробка та участь у виконанні державних цільових програм з питань водного господарства, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів;
- розробка та встановлення режимів роботи водосховищ комплексного призначення, водогосподарських систем і каналів, затвердження правил їх експлуатації;
- встановлення режимів роботи водосховищ та ставків, наданих у користування на умовах оренди;
- здійснення контролю за дотриманням режимів роботи водосховищ, водогосподарських систем;
- проведення моніторингу технічного стану гідротехнічних споруд підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління;
- перевірка достовірності звітів водокористувачів щодо використання водних ресурсів;
- погодження меж зон санітарної охорони водних об'єктів;
- погодження договорів оренди та паспортів водних об'єктів;
- погодження створення на річках та у їх басейнах штучних водойм і водопідпірних споруд;
- погодження проектів щодо розмірів та режиму користування смуг відведення;
- участь у вирішенні питань, пов'язаних з міждержавним розподілом стоку річок і використанням прикордонних вод;

- забезпечення з урахуванням галузевих особливостей проектування, будівництва і реконструкції систем захисту від шкідливої дії вод, групових і локальних водопроводів, систем водопостачання та каналізації у сільській місцевості, гідротехнічних споруд, водогосподарських об'єктів багатоцільового використання;

- здійснення управління об'єктами державної власності, які належать до сфери управління Держводагентства;

- утворення басейнових рад;

- затвердження водогосподарських балансів;

- погодження документації із землеустрою щодо відповідності зазначеної документації водному законодавству;

- погодження проектів на проведення робіт на землях водного фонду, пов'язаних з будівництвом гідротехнічних, лінійних та гідрометричних споруд, поглибленням дна для судноплавства, видобуванням корисних копалин, розчищення русел річок, каналів і дна водойм, прокладенням кабелів, трубопроводів, інших комунікацій, а також виконанням бурових та геологорозвідувальних робіт.

Ці та інші функції і завдання, якими наділене Держводагентство, не відображені у робочому плані Держводагентства як об'єкти оцінки корупційних ризиків, натомість об'єкти оцінки визначені узагальнено як сфери діяльності агентства.

Урахування в антикорупційній програмі усіх функцій та завдань Держводагентства не підтверджується і у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків.

Крім цього, антикорупційна програма Держводагентства та матеріали, додані до неї, не містять інформації про проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності територіальних органів Держводагентства.

Таким чином, антикорупційна програма Держводагентства не передбачає заходів відповідно до усіх повноважень та функцій агентства згідно з положеннями спеціальних нормативно-правових актів, що свідчить про здійснення формальної оцінки корупційних ризиків та порушення встановленого в п. 1 розділу II Порядку принципу галузевої належності та всеохопленості при підготовці антикорупційної програми.

1.2. Об'єктивності та неупередженості

Зазначений принцип вимагає, щоб дії та рішення посадових осіб органу влади під час підготовки антикорупційної програми були спрямовані виключно на досягнення мети щодо налагодження в органі влади ефективної системи запобігання та виявлення корупції (п.п. 5 п. 1 розділу II Порядку).

Всупереч цьому принципу антикорупційна програма Держводагентства не спрямована на ефективне управління корупційними ризиками та не сприятиме досягненню мети її прийняття, оскільки результати оцінки корупційних ризиків у діяльності Держводагентства характеризуються сукупністю таких недоліків:

- описи та чинники ідентифікованих корупційних ризиків №№ 3, 6, 14, 15

сформульовані таким чином, що унеможливлюють розуміння, які конкретно корупційні ризики існують у діяльності Держводагентства та, відповідно, у чому вони полягають;

- ідентифіковані у діяльності Держводагентства ризики №№ 8, 9, 10 не відповідають ознакам корупційних ризиків, визначеним у п. 2 розділу I Методології, а характеризують можливі загальні недоліки в організації роботи Держводагентства;

- чинники корупційних ризиків №№ 13, 17 ототожнені з корупційними ризиками, натомість дійсні причини та умови, які можуть дозволяти / спонукати вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, не визначені.

Зазначене вище унеможливлює визначення конкретних причин та умов, які можуть стимулювати або дозволяти скоєння посадовими особами Держводагентства при виконанні ними функцій держави корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а також здійснення аналізу достатності запропонованих заходів для їх мінімізації / усунення.

Таким чином, антикорупційна програма Держводагентства не спрямована на налагодження ефективної системи запобігання та виявлення корупції у діяльності органу влади, що порушує вимоги п. 1 розділу II Порядку.

2. Не включає одну або кілька обов'язкових складових антикорупційних програм органів влади

Відповідно до п. 6 розділу II Порядку антикорупційна програма обов'язково має включати:

- розділ, який визначає положення про визначення засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції. Обов'язковою складовою цього розділу є інформація щодо принципів, на яких ґрунтується відомча антикорупційна політика (п. 7 розділу II Порядку);

- заходи з реалізації таких засад;

- процедуру періодичного перегляду антикорупційної програми.

Однак у антикорупційній програмі Держводагентства не визначені принципи, на яких ґрунтується відомча антикорупційна політика, та не передбачена процедура періодичного перегляду антикорупційної програми.

Вказане є порушенням п. 6 розділу II Порядку.

3. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади не містить обов'язкових складових.

Відповідно до абз. 2 п. 9 розділу II Порядку звіт за результатами оцінки корупційних ризиків має відповідати вимогам Методології: містити опис ідентифікованих корупційних ризиків, їх чинників та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків.

У формальному визначенні ідентифікованих корупційних ризиків у діяльності Держводагентства комісією з оцінки корупційних ризиків

ідентифіковано ризики можливого використання матеріальних ресурсів не за призначенням або у завищених обсягах та необґрунтованого внесення змін до штатного розпису та кошторису.

Водночас зазначені ризики не включені до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків, до них не визначені чинники, можливі наслідки та пропозиції щодо заходів з їх усунення (мінімізації).

Вказане порушує вимоги п. 9 розділу II Порядку.

4. Існує потреба у здійсненні додаткової оцінки корупційних ризиків, оскільки:

4.1. Попередню оцінку корупційних ризиків проведено неповно

Відповідно до абз. 2 п. 1 розділу III Методології під час ідентифікації корупційних ризиків в органі влади визначаються його вразливі до ризиків сфери діяльності, окремі функції та завдання, конкретні напрями діяльності структурних підрозділів під час виконання ними функцій та завдань.

Ідентифікація корупційних ризиків проводиться шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища органу влади на предмет виявлення чинників корупційних ризиків як у нормативно-правових актах, так і організаційно-управлінській діяльності органу влади (абз. 1 п. 2 розділу III Методології).

При цьому Методологією передбачені різноманітні джерела отримання інформації для ідентифікації корупційних ризиків (п. 3 розділу III Методології):

- інтерв'ювання (соціологічне опитування), анкетування (в тому числі анонімне) працівників органу влади, а також представників громадськості, які взаємодіяли (взаємодіють) з органом влади, зокрема з використанням електронної пошти, мережі Інтернет, телефону тощо;

- нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, що регулюють діяльність органу влади;

- аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди;

- результати перевірок, аудитів, проведених контролюючими органами, а також внутрішніх перевірок та службових розслідувань в органі влади;

- публікації в засобах масової інформації та соціальних мережах;

- інформація з відкритих реєстрів;

- звернення, що надійшли до органу влади від фізичних та юридичних осіб.

Зазначені джерела є обов'язковими для збору та аналізу членами комісії з оцінки корупційних ризиків та уповноваженою особою з питань запобігання корупції під час оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади.

Водночас матеріалами антикорупційної програми Держводагентства не підтверджується, що при ідентифікації корупційних ризиків були проаналізовані та вивчені обов'язкові джерела, які містять інформацію про корупційні ризики у діяльності агентства.

Так, шляхом моніторингу інформації з відкритих джерел Національне

агентство встановило, що відповідно до абз. 5 п. 9 розділу IV Порядку існує потреба у здійсненні додаткової оцінки корупційних ризиків, які ідентифікуються у таких напрямках діяльності Держводагентства та підконтрольних юридичних осіб:

- погодження паспортів водних об'єктів:
<https://cutt.ly/dTSLmls>;
- надання в оренду земельних ділянок, нежитлових приміщень:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/94387603#>;
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/93416311>;
- надання дозвільних документів для розчистки русел річок:
<https://cutt.ly/kTDPKHV>;
- укладення договорів щодо надання послуг:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/98715715>;
<https://cutt.ly/pTDXVt5>;
- здійснення розрахунків за результатами виконаних робіт:
<https://cutt.ly/GTDPNgs>;
<https://cutt.ly/yTDP0o8>;
- погодження технічної документації на проведення меліорації водосховища:
<https://ssu.gov.ua/novyny/6963>;
- розподіл фінансових ресурсів водогосподарськими організаціями, зокрема для реалізації заходів із забезпечення комплексного протипаводкового захисту від шкідливої дії вод.

Корупційні ризики, які ідентифікуються у діяльності Держводагентства за вказаними напрямками, оцінені не були, заходи з їх усунення (мінімізації) у антикорупційній програмі не визначені.

Таким чином, існує потреба у проведенні додаткової оцінки корупційних ризиків у діяльності Держводагентства.

4.2. Запропоновані заходи з усунення (мінімізації) корупційних ризиків не спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов (причин) виникнення корупційних ризиків.

Заходи з усунення (мінімізації) корупційних ризиків визначені в додатку 2 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Держводагентства. Серед цих заходів Національне агентство ідентифікувало заходи, які не спрямовані на усунення або мінімізацію умов (причин) виникнення корупційного ризику.

Для усунення (мінімізації) корупційного ризику № 18, ідентифікованого як можливе приховування або неповне відображення інформації при проведенні внутрішнього аудиту, як захід запропоновано «контроль за здійсненням аудиторських перевірок шляхом періодичної доповіді щодо ходу виконання плану перевірки». Однак такий захід не спрямований на усунення чинника цього ризику, який полягає у здійсненні стороннього впливу на аудитора.

Вказане порушує вимоги абз. 3 п. 9 розділу II Порядку, відповідно до якого заходи, що закріплюються у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків у

діяльності органу влади, мають бути достатніми для усунення або мінімізації умов (причин) виникнення таких ризиків.

4.3. *Запропоновані заходи з усунення (мінімізації) корупційних ризиків є існуючими заходами контролю*

Серед заходів щодо усунення корупційних ризиків у діяльності Держводагентства, визначених у додатку 2 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків, Національне агентство ідентифікувало такі існуючі заходи контролю:

- погодження у *передбачених законодавством випадках* з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерством фінансів України пропозицій щодо змін до організаційної структури Держводагентства;
- участь тендерного комітету, проведення аудиторських перевірок у *передбачених чинним законодавством випадках*.

Водночас, як вбачається зі змісту вказаних заходів, вони передбачені чинним законодавством України, а отже, є існуючими заходами контролю.

Таким чином, в антикорупційній програмі Держводагентства порушені вимоги абз. 4 п. 9 розділу II Порядку, відповідно до якого закріплення існуючих заходів контролю як заходів із усунення корупційних ризиків не допускається.

З огляду на викладене антикорупційна програма Держводагентства на 2021 – 2023 роки не підлягає погодженню Національним агентством на підставі абз. 2, 3, 4, 5 п. 9 розділу IV Порядку.

**Керівник Департаменту
запобігання та виявлення корупції**

Сергій ДЕРКАЧ

Сергій Держак
Держводагентство
Департаменту
запобігання та виявлення
корупції
Сергій Держак
26.11.2021

Згідно з оригіналом
НАЧАЛЬНИК
ДІЛОВОДНА
СЛУЖБА
НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
ІНШІЙ КОД 4033/1/2
УКРАЇНА • ПЛІКАТОР